

over en Sum af noget over 300,000 Kr. Man bliver nu staaende saa skarpt ved dette, at det skal være en Mellem- og Realskole, at selv en saadan Sum som den, der er optagen paa Finansloven i Aar til Skolers Forsyning med fysiske og kemiske Apparater efter den ny Skolelovs Bestemmelser, kun anvendes til Fordel for saadanne Mellem- og Realskoler. Uagtet de private Skoler i København ere lige saa trængende til at faa Hjælp hertil, kunne de paa Grund af denne Begrænsning altsaa ikke komme med. Paa Finansloven finder jeg til de højere Skoler i København bevilget, hvad der jo er meget smukt, 2 Poster paa 15,000 Kr. og 4,000 Kr. som Hjælp til disse Skolers afgaaede Læreres Pensionering. Til Skolerne selv bidrager Staten derimod ikke en Øre. Nu ved jeg vel, at man kan sige, at Staten dog har hjulpet disse, og det er rigtigt. Da Skolerne vanskeligt kunde trives som enkelt Mands private Ejendom, slog man dem sammen til en Institution: De forenede Skoler i København, og da gav Staten dem den væsentlige Støtte, at den overtog Garanti for det Laan, som det i den Anledning blev fornødent at optage. Dette Laan har imidlertid ikke kostet Staten en Øre, og da der er Sikkerhed i de Ejendomme, som dette Laan er anbragt i, faar Staten heller ikke saaledes nogen Udgift. Man kan kun paaskønne dette, men man kan ikke sige, at Staten herigennem giver noget som helst Bidrag af sin Kasse til disse Skolers Underhold. — Og hvad er nu Virkningen af disse bestaaende Forhold? Det er for det første den, at man i København har maattet forhøje Skolepengene for de Forældre, som skulle have deres Børn gaaende i disse Skoler, saa højt, at man for en Drengs Vedkommende nu er oppe paa 300 Kr. om Aaret, og for den, der har 2 Sønner, oppe paa 500 Kr. om Aaret, og der er Tale om yderligere at forhøje disse Beløb for at skaffe Lærerne nogenlunde ordentlig Løn. — Virkningen deraf viser sig dernæst i, at Elevantallet i disse Skoler er nedadgaaende Aar for Aar, fordi Forældrene ikke kunne udrede saa høje Skolepenge. Og det er ikke berettiget at sige, at det maa København selv klare. Thi det er ikke saa, at det er udelukkende de velhavende, end sige rige Folk, der

sætte deres Børn i disse Skoler, men det er netop Middelstandsborn, som gaa der, Børn af Folk, der gerne ville føre deres Børn frem til en højere Undervisning, og som hidtil med Besvær have præsteret de høje Skolepenge, som have været krævede, men som vige tilbage, naar Skolepengene skulle op til denne Højde eller endnu højere. — Og hvad naar man saa med Hensyn til Lønninger? Man naar dertil, at Gymnasielærerne ved disse Skoler, altsaa i de højere Klasser, nu begynde med en Løn af 1,500 Kr., der efter 30 Aars Forløb kan være stegen til 3,000 Kr. om Aaret, medens Lærerne i de lavere Klasser faa fra 1,100 Kr. til 2,500 Kr. Dette skal sammenlignes med Adjunker ved Stats-skolerne, som begynde med 2,400 Kr. og ende med 4,000 Kr., og det for en Undervisning, der regnes til 24 Timer, medens der for Lærerne i København regnes med 30 Timer. Dette kan ikke gaa eller bør ikke gaa i Længden, og Staten bør ikke staa ligegyldig overfor den Opgave. Hvorledes den skal løses, om det var rigtigt, hvad der skete ved Sammenslutningen af Skolerne, eller om det ikke var rigtigere, at der kom nogen mere Medvirkning fra Stats og Kommunes Side, skal jeg ikke opholde mig ved. Det har været mig om at gøre at erindre om, at vi nu ere oppe paa saa høje Bidrag til det øvrige Skolevæsen, at det staar ganske som en Synderlighed, om Staten vedblivende vilde sige: Disse Skoler ville vi slet ikke tage os af. Jeg kan saa meget stærkere sige det, som det jo er gaaet op navnlig for Frederiksberg Kommune, at her er en Nødtilstand, og derfor har Frederiksberg Kommune bevilget 25,000 Kr. til Støtte for disse Skoler under Forudsætning af, at Staten giver et lignende Bidrag. Københavns Kommune har endnu ikke udtalt sig, den har villet oppebie, hvad Staten vil gøre, men jeg vil dog anse det for givet, at, hvis Staten træder hjælpende til, vil Københavns Kommune heller ikke holde sig tilbage.

Det er store Spørgsmaal, jeg her rører ved, thi det er meget tvivlsomt, hvorledes man bedst ordner dette højere Skolevæsen. Jeg tror imidlertid, at, som vore Forhold ere, kan det ikke nytte at sige: Vi lade det blive ved at gaa privat. Jeg tror, at det offentlige maa tage sig noget af det. Jeg